

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 13C/174/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112217614
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Szpyrcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2014:7112217614.3

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci navrhovateľov: X. Q. V., N.. XX.X.XXXX, A.: B. X, XXX XX K., X. P. V., N.. XX.X.XXXX, A.: C. XX, XXX XX K., X. H. L., N.. XX.X.XXXX, A.: N. Y. XX, XXX XX K., X. V. L., N.. X.XX.XXXX, A.: N. XX, XXX XX K., X. V. K., N.. XX.X.XXXX, A.: F. X, XXX XX K., všetci zast. JUDr. Milanom Slobodníkom, advokátom, so sídlom: Štúrova 20, 040 01 Košice proti odporcovi: Q. V., N.. XX.XX.XXXX, A.: M. XX, XXX XX K., zast. JUDr. Martou Šuvadovou, advokátkou, so sídlom: Floriánska 16, 040 01 Košice, v konaní o určenie neplatnosti darovacej zmluvy takto

rozhodol:

Odporcovi náhradu trov konania proti navrhovateľke v 2. rade **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Navrhovatelia v 1. až 5. rade návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.7.2012 sa domáhali voči odporcovi určenia, že darovacia zmluva zo dňa 18.2.2009 uzavretá medzi V. V., rod. S., zomrelou dňa 21.4.2012 a Q. V., zomrelým dňa 20.3.2011 ako darcami a odporcom ako obdarovaným, ktorej vklad bol povolený Katastrálnym úradom, Správa katastra Košice dňa 9.3.2009 pod č. V 1017/2009, je neplatná. Súčasne požadovali náhradu trov konania.

Písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 17.4.2013 oznámila navrhovateľka v 2. rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu súdu, že berie návrh na začatie konania späť a a navrhla, aby súd konanie vo vzťahu k nej zastavil.

Na pojednávaní konanom vo veci dňa 19.4.2013 právna zástupkyňa odporcu uviedla, že súhlasí so späťvzatím navrhovateľky v 2. rade a uplatnila si voči nej náhradu trov konania.

Písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.4.2013 právna zástupkyňa odporcu vyčíslila trovy právneho zastúpenia nasledovne:

- prevzatie a príprava právneho zastúpenia 19.9.2012 - 58,69 EUR;
- vyjadrenie k žalobe - 58,69 EUR;
- pojednávanie 19.4.2013 - 60,07 EUR;
- režijný paušál: 2x 7,63 EUR + 1x 7,81 EUR;

t.j. spolu 200,52 EUR.

Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 19.4.2013, č.k.: 13C 174/2012-47 konanie o návrhu navrhovateľky v 2. rade voči odporcovi zastavil, vo vzťahu navrhovateľky v 2. rade a odporcu priznal

náhradu trov konania odporcovi, ktorá pozostáva z trov právneho zastúpenia v sume 200,52 EUR, ktorú sumu je navrhovateľka v 2. rade povinná zaplatiť právnej zástupkyňi odporcu JUDr. Marte Šuvadovej do 3 dní od právoplatnosti uznesenia a vylúčil na samostatné konanie návrh navrhovateľov v 1., 3., 4. a 5. rade voči odporcovi, v ktorom bude rozhodnuté aj o trovách týchto účastníkov. Predmetné uznesenie bolo doručené právnomu zástupcovi navrhovateľky v 2. rade dňa 5.6.2013.

Písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.6.2013 právny zástupca navrhovateľky v 2. rade podal voči výroku vyššie uvedeného uznesenia, ktorým bola navrhovateľka v 2. rade zaviazaná na úhradu trov konania odporcovi, odvolanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 31.10.2013, č.k.: 4Co 228/2013-65 zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že predmetom odvolacieho prieskumu je výrok o náhrade trov vo vzťahu navrhovateľky v 2. rade a odporcu. Z obsahu uznesenia vyplýva, že z dôvodu, že navrhovateľka v 2. rade vzala návrh späť voči odporcovi, súd musel zastaviť konanie, z čoho v zmysle citovaného ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p. navrhovateľke v 2. rade vyplýva povinnosť uhradiť účelne vynaložené trovy žalovaného. Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporcu. Pre posúdenie nároku na náhradu trov konania pri zastavení konania je v zmysle citovaného ustanovenia rozhodujúce posúdenie, ktorý z účastníkov zavinil zastavenie konania. Kritérium procesného zavinenia je v takom prípade potrebné posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čoho sa žalujúca strana domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana zobrala návrh na začatie konania späť. Podľa ust. § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. V tomto ustanovení je zakotvené moderačné právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich platenie náhrady trov konania. Je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom. Zákon ustanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru, ako vyplynul z dispozície právnej normy. Je ale vecou konkrétneho prípadu, či dôjde k takým okolnostiam, ktoré budú podkladom na rozhodnutie súdu o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania. V posudzovanej veci správne postupoval súd prvého stupňa, ak pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z citovaného ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p., ktoré predpokladá posudzovanie zavinenia zastavenia konania výlučne z procesného hľadiska, t.j. podľa procesného výsledku, avšak pochybil, ak neposúdil zároveň okolnosti relevantné pre rozhodovanie o náhrade trov konania podľa § 150 ods. 1 O.s.p.. Súdu totiž priamo zo zákona vplýva povinnosť i pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 2 O.s.p. skúmať i (ne)existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p.. Súdna prax je ustálená v závere, že stanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania. Aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. totiž musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať výnimočný charakter. Prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú aj dôvody zvláštneho zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Aby ich súd mohol zodpovedne posúdiť podľa § 150 ods. 1 O.s.p., musí nevyhnutne najskôr poznať všetky relevantné okolnosti, pretože len na tomto základe môže potom so znalosťou veci niektorým z nich priznať prioritu pred ostatnými. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí náležite odôvodnený. Odvolací súd preto považuje za dôvodnú odvoláciu námietku navrhovateľky v 2. rade spočívajúcu v tom, že súd prvého stupňa neposudzoval rozhodnutie o trovách konania aj z hľadiska iných ustanovení, a to predovšetkým z hľadiska ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. a nezoberal sa ani otázkou, či odporcom uplatnené úkony právnej služby advokátkou možno považovať za účelne vynaložené. Hoci spravidla záver o neúčelnosti uplatnených trov konania je sám osebe dostatočným dôvodom pre ich nepriznanie, sám osebe totiž ešte nevyklučuje aj existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p. na strane neúspešného účastníka konania. I účelnosť vynaložených trov je totiž potrebné posudzovať individuálne podľa okolností v každej veci. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo, ako v danom

prípade, procesná obrana proti tvrdenému nároku. Z uvedeného vyplýva, že prvostupňový súd na daný právny vzťah aplikoval síce správnu právnu normu, ale vec právne neposúdil i z ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a z hľadiska aplikácie tohto ustanovenia vec ani neodôvodnil s poukazom na celý komplex okolností relevantných pre rozhodovanie o náhrade trov konania podľa uvedeného ustanovenia. Aby súd tento komplex mohol zodpovedne posúdiť, musí nevyhnutne najskôr poznať všetky doň patriace okolnosti, pretože len na tomto základe môže potom so znalosťou veci niektorým z nich priznať prioritu pred ostatnými. Vzhľadom na uvedené odvolaciu súdu neostávalo iné ako napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti napadnutej odvolaním zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V ďalšom bude úlohou súdu prvého stupňa po vrátení veci opätovne rozhodnúť o trovách tak prvostupňového ako aj odvolacieho konania a pri rozhodovaní sa vysporiadať so všetkými právne významnými okolnosťami, na ktoré poukazuje odvolací súd v zrušujúcom uznesení. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie sa v tomto prípade posudzuje práve na uvádzané konkrétne okolnosti. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je preto potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 O.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod.. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi a aby neodporovalo dobrým mravom. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadnuť na osobné, majetkové, zárobové a iné pomery všetkých účastníkov. Predmetné uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 5.12.2013.

Podľa ust. § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa ust. 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

V danom prípade, v zmysle zásady procesného zavinenia zastavenia konania a vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 146 ods. 1 O.s.p., odporcovi patrí právo na náhradu trov konania proti navrhovateľke v 2. rade, ktorá svojím späťvzatím zavinila zastavenie konania vo vzťahu medzi ňou a odporcom.

Trovy odporcu pozostávajú z trov právneho zastúpenia prvostupňového konania vo výške 200,52 EUR a z trov právneho zastúpenia odvolacieho konania vo výške 67,88 EUR, pretože odporcu v spore zastupovala advokátka.

Aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania.

Podľa zaužívanej súdnej praxe pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa treba prihliadnuť na osobné, majetkové, zárobové a iné pomery oboch účastníkov, t.j. treba prihliadnuť na pomery nielen toho, koho by podľa všeobecného ustanovenia stihala povinnosť nahradiť trovy konania, ale i toho, koho majetková sféra by bola použitím tohto ustanovenia dotknutá a súčasne je potrebné zohľadniť aj okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, pričom toto ustanovenie možno použiť vo všetkých prípadoch, v ktorých by mala byť náhrada trov konania priznaná a jeho použitie dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal nárok na náhradu trov konania.

Ako už bolo uvedené vyššie, predpokladom použitia ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. je, aby išlo o prípad hodný osobitného zreteľa. Potreba použitia tohto ustanovenia je odôvodnená tým, že by strohá aplikácia ustanovenia § 146 ods. 2, vety prvej O.s.p. mohla viesť v tomto konkrétnom prípade k nežiaducej tvrdosti. Vždy je potrebné zvážiť okolnosti konkrétneho prípadu tak na strane toho, v čí prospech má byť toto ustanovenie použité, ako i na strane toho, komu inak prislúchajúci nárok nie je priznaný. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadnuť k osobným, majetkovým, zárobkovým a iným pomerom oboch účastníkov konania, zároveň si všimnúť okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnuť aj na postoj účastníkov konania. V neposlednom rade musí súd pri aplikácii ust. § 150 ods.1 O.s.p. prihliadnuť aj na výšku trov konania, ktorá má byť úspešnému účastníkovi konania priznaná, resp. ktorých náhrada má byť neúspešnému účastníkovi konania uložená a to z ohľadom na to, že musí ísť o také rozhodnutie, ktoré nebude mať nepriaznivý dopad len na pomery niektorého z účastníkov konania, teda toto rozhodnutie musí byť adekvátne pomerom účastníkov konania ako na strane navrhovateľa, tak aj na strane odporcu.

Zo zistených pomerov účastníkov konania mal súd za to, že priznanie náhrady trov konania odporcovi by malo zvlášť nepriaznivé dôsledky na životnú situáciu navrhovateľky v 2. rade, ktorá má 64 rokov, je ovdovelou starobnou dôchodkyňou, od 17.4.2008 evidovaná ako poberateľ dôchodku vo výške t.č. 520,40 EUR, nie je vlastníčkou, ani držiteľkou motorového vozidla, je podielovou spoluvlastníčkou bytu na C. XX M. K. v podiele 1, katastrálne územie: H., zapísaného na LV č. XXXXX a záhrady v podiele 1, katastrálne územie: K., zapísanej na LV č. XXXX. Odporca má 48 rokov, od 1.1.2007 je zamestnaný v spoločnosti: M. M. B., a.s., je vlastníkom osobného motorového vozidla T. V., EČ: XXXGA od 14.7.2008 a je vlastníkom nehnuteľností v K.: katastrálne územie: Q. - LV č. XXXX, katastrálne územie: Q. - LV č. XXXXX, katastrálne územie: K. - LV č. XXX a katastrálne územie: K. - LV č. XXXX.

Na základe uvedeného súd usúdil, že v tomto prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce nepriznanie odporcom uplatnenej náhrady trov konania voči navrhovateľke v 2. rade, pričom práve naopak by nepriznanie náhrady trov konania vzhľadom na pomery odporcu nemalo za následok zvlášť nepriaznivé dôsledky pre odporcu, berúc pritom do úvahy aj výšku náhrady trov konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, predovšetkým na osobné, majetkové a zárobkové pomery navrhovateľky v 2. rade, na majetkové pomery odporcu, ale aj na výšku trov konania v sume 268,40 EUR, súd v zmysle citovaného ust. § 150 ods. 1 O.s.p. rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania proti navrhovateľke v 2. rade nepriznal, i keď by inak podľa ust. § 146 ods. 2 O.s.p. mal právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I do 15 dní odo dňa jeho doručenia, vo dvoch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).